

Halászsati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XI. évfolyam

2010/
december

A Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-hasznosítók Szövetsége
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
A lap a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült

Több döntés az elnökségi ülésen

A Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-hasznosítók Szövetségének (MAHAL) elnöksége november 3-án Ercsiben tartotta ülését. Az eredetileg Somogyapátiba meghirdetett esemény helyszíne azért változott, mert november 3-ára két fontos program esett: az elnökségi ülés, és vizatelepítés a Dunába. Miután a két Szilágyi, az édesapa István és a fia, Gábor az elnökségben is érintettek, így szükség volt a rugalmas helyszínváltásra. A kellemes időben lezajlott vizatelepítés után hosszasan ülésezett a grémium, mivel hét napirendi pontot tárgyaltak meg. Az ülésen jelen volt Szabó Tamás, Ercsi polgármestere is, aki megtisztelőnek tartotta a meghívást.

Dr. Németh István elnöknek volt miről tájékoztatnia a legutóbbi elnökségi ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményei és intézkedései kapcsán. Nem ismételte el a Dr. Orosz Sándor igazgató által leírtakat, de mondandóját azzal kezdte – Szilágyi István házigazda köszöntő szavai után –, hogy a kis ágazatnak sok gondja van: most éppen a természetes vizek halászsati jogáért folyik nagy küzdelem. A MAHAL vezetése azt szeretné, ha nem politikai, hanem szakmai döntés születne. A természetes élőhelyeknek kedvező, a halállomány védelmét figyelembe vevő döntések szükségesek.

Az elnök részletesen beszámolt a FEAP október 21–24. között, Máltán lezajlott elnöki találkozójáról, amelyre ifj. Lévai Ferenc is elkísérte. Annak ellenére, hogy Európát nem a pontytenyésztés tartja lázban, hanem az iparszerűen termelhető halfajok, pisztráng, tok, lazac stb., fontos, hogy a magyar szövetség jelen legyen, hangsúlyozta az elnök. Jogos a félelem az ázsiai termékek európai piacon történő

Dr. Németh István elnök

megjelenése miatt, mivel a pangasius nagy mennyiségben való megjelenése a pisztráng, a lazac piaci részesedését csökkenti, így a termelők pozícióját veszélyezteti. Ázsia termelési környezete sokkal „lazábban szabályozott”, mondhatni, enyhébb, mint Európában. Egyetlen gazdasá-

Tartalom:

Közös ülést tartott a két szervezet	2
A viza, a királyok hala	4
Nyitás a világ felé	5
Halas sikerek a SZIE Tudományos Diákköri konferenciáján	5
Újra víziállat-egészségügyi tanfolyam	6
Kari Tudományos Munkáért Kitiüntetés	6
Tudósítás a FEAP- és ACFA-ülésekről	7

gi szempont a lényeg: 1 dollár alatt legyen 1 kilogramm halhús előállítása. Így kedvező árakkal jelennek meg az európai piacon, s ezzel a norvég, a dán, a lengyel termelőknek okoznak komoly problémát. Néhány év múlva nálunk is probléma lehet ez a ragadozó halfaj, s még a pontyra is veszélyes lehet. A FEAP-tanácskozáson az a megoldás körvonalazódott, hogy európai szintű termelői csoportokat kellene létrehozni. Ezen óriási vita folyt, amelybe a magyar delegáció nem kapcsolódott be, mivel nem vagyunk részese egyik nagy szervezetnek sem. Magyarországon két termelői csoport működik, de csak az állami támogatás tartja életben ezeket a szervezeteket.

Az elnök felszólalt viszont akkor, amikor egy német állatorvos kijelentette, hogy magyar halban is találtak koi-herpeszvírust. A német felszólaló szerint a magyar

(Folytatás a 2. oldalon)

**Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk
a magyar halászságnak és minden kedves Olvasónknak!**

Több döntés az elnökségi ülésen

(Folytatás az 1. oldalról)

vizsgálati eljárás nem biztonságos, ezért felszólította a magyarokat, hogy Angliában végeztessék a virológiai vizsgálatot. A szövetség levélben deklarálja a FEAP-nál, hogy Magyarország nincs ilyen betegség, és jelenleg is fut egy, az EU által jóváhagyott és elfogadott koi-herpeszvírusmentességi program.

Az elnökség megtárgyalta és elfogadta azt a két együttműködési megállapodást, amelyeket a MAHAL és a Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezetudományi Kar Környezet- és Tájgazdálkodási Intézetének, Halgazdálkodási Tanszéke kötött. Az egyik megállapodás szerint a tanszék kidolgozza a szövetség stratégiáját, a másik megbízási szerződés szerint az egyetem a MAHAL szakmai-, gazdasági érdekképviseleti feladatainak ellátásához a MAHAL részére több feladatot folyamatosan elvégez.

A szövetségi tagdíj 2011. évi mértékére vonatkozó közgyűlési előterjesztést ugyancsak, szinte vita nélkül elfogadta az elnökség. Jövőre a tagdíj minimális mértéke: 66 000 Ft/év, míg a maximális mértéke: 858 000 Ft/év. A tagok által fizetendő tagdíj (fenntartási hozzájárulás) 2011. évi összegét a tagok személyes jellemzőinek függvényében állapítják meg. Ennek megfelelően a tagdíj tagonként eltérő mértékű. Ami az eddigi tagdíjszámítás változásait illeti, jelentősen csökken a halászati vízterülettel rendelkező gazdálkodók tagdíj-minimuma (143 eFt-ról 66 eFt-ra) és mintegy 15 százalékkal csökken az intenzív haltermelők és a vízterülettel nem rendelkező vállalkozások által fizetendő tagdíj. Mindez összességében 18–19 MFt tagdíjbevitel tervezését engedi (változatlan tagszámmal mellett), az idén befolyt 22,5 MFt helyett.

Orosz Sándor igazgató tájékoztatást adott a szövetség új arculatáról és az egyes arculati elemek használatáról. Eszerint az elnökség a betervezett anyagból kiválasztotta az alábbi logót.

Az elnökség több belső ügyet is megtárgyal, értékelte a MASZ-elnökséggel tartott közös ülést, tájékoztató hangzott el az országos horgászjegyes tagozatnak a halászati jogalkotás és a közös horgászjegyek kiadása érdekében folytatott tevékenységéről, s kialakította az álláspontját a halgazdálkodás néhány vízügyi kérdésében (pozíciós papír). Ezekről a kérdésekről a későbbiekben részletesen is beszámolunk (jelenleg ezek mindegyike még folyamatban lévő ügy), akkor, amikor érdemi eredményekről adhatunk számot.

H. Gy.

Közös ülést tartott a két szervezet

Fontos a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége (MAHAL) és a Magyar Akvakultúra Szövetség (MASZ) közötti párbeszéd és egyeztetés, kezdte mondandóját dr. Váradi László, a MASZ elnöke azon a megbeszélésen, amelyet a MASZ hívott össze a szarvasi HAKI-ban. Dr. Németh István, a MAHAL elnöke is örömmel fogadta a kezdeményezést, a meghívást, amelynek mindkét szervezet elnöksége eleget is tett október 27-én.

Németh István, a MAHAL elnöke is azt hangsúlyozta az ülés kezdetén, hogy egyeztető, informális fórum a mai. Nagy döntések nem születnek, de egyébként is az volt a cél, hogy a két szervezet eloszlassa a téveszméket, visszautasítsa a rosszízű pletykákat, amelyek a szakmai körökben terjednek. Az összágazati érdeket közösen kell kialakítani, egyformán kell kifelé kommunikálni annak érdekében, hogy a hatóság-

gnoknál is eredményt érjen el az érdekképviseleti tevékenység.

A közös ágazati érdekeken túl meghatározták, melyek azok a feladatok, amelyeket az egyik és a másik szövetség végez el, hiszen nem cél, hogy szembe menjen egymással a két szövetség. S már a napirendi pontok megtárgyalása előtt is leszögezte mindkét elnök, hogy lesz folytatása a közös munkának.

Sérelmek

Az ülés félidejekor elgondolkodtató hozzászólás hangzott el *Borbély Gyulától*, a MASZ társelnökétől. Szavaiból sértettség érződött ki, amikor arról beszélt, hogy nem érti a két szervezet „összeborulását”. Az addig elhangzottakból az derült ki a számára, hogy túlzottan nagy az egyeztetés a két szövetség között. Minek akkor két szövetség? – tette fel a jogos kérdést. *Németh István*, a MAHAL elnöke viszont éppen azt sérelmezte, hogy éppen *Borbély Gyula* sérelmezi ezt az összefogást.

Kétségtelen tény, hogy a *Borbély Gyulához* hasonlóan sértett(?) emberek voltak azok, akik a magyar halászság érdekképviseletének a szervezeti egységét megbontották, felrúgták és megalakították az új szövetséget. Igaz, valódi egység soha nem volt ebben a kis ágazatban, a szakmai féltékenység, a piaci szereplés – a hal olcsóbb áron történő eladása – gyakorta húzott vastag és magas betonfalakat az ágazat szereplői közé. S ezen sem egy, sem két, de még három szövetség sem tud változtatni. Csak maguk a tagok.

Egy érdekképviseletnek nem az a dolga, hogy a tagok számára piacot szervezzen, árat alakítson, hiszen ezt nem is teheti. De az eltérő érdekek konszenzusos megjelenítése már közös feladat. Az új szövetség megalakulása elindított egy

versenyt az ágazatban, s ez jó dolog. Ám valóban kérdés, hogy kell-e a két szövetség? Az idő előbb-utóbb mindenre választ ad. A MAHAL továbbra is teszi a dolgát, új vezetéssel, új stratégiával, új távlatokkal.

A régi szövetségnek – a korábbi sikerek és kudarcok tapasztalataival – sikerült olyan új útra lépnie, amely a tagság számára is vonzóbbá teszi az érdekképviseleti munkát. Azt egylőre még nem látni, hogy a MASZ milyen érdekvédelmet képvisel. Az viszont látszik, hogy a közösségi pénzforrások megszerzéséért mindent megtesz a vezetés.

Csakhogy a 3. tengely beindítására vajmi kevés ráhatással bírt eddig is az érdekképviselet, május óta pedig az érdekképviseletek, s valószínű, hogy ebben a kérdésben ez után sem lesz a magyar halászság döntési pozícióban. Lehet, hogy *Borbély Gyula* ezért szólalt fel oly vehemensen? Nem tudhatjuk, mert az utóbbi néhány évben, a még a Haltermosznál tag *Borbély Gyula* rendre elzárkózott a beszélgetések, a nyilvános megjelenés elől.

A MASZ vezetése – hét hónappal a megalakulásuk után – ráébredhetett arra, hogy a széthúzás nem hoz eredményt. Közös érdeket csakis közösen lehet jól, eredményesen képviselni.

Tegyen hát így a két szervezet.

Együtt a két elnökség

Az első napirendi pont keretében Dr. Szűcs István, a MASZ társelnöke tájékoztatót adott a HOP 3. tengelyének pályázati lehetőségeiről. A hosszas beszámolóból, okfejtésekből azonban kiderült, hogy az uniós pénzforrások idén már biztosan nem nyílnak meg. A két szervezetnek azonban fel kell készülnie arra, hogy a maguk – közösen kialakított – véleményét letegyék az irányító hatóság asztalára. A MAHAL részéről elhangzott, hogy a természetes vizekre vonatkozó pályázati lehetőségeket nem szabad kihagyni a programokból. A két szervezet vezetője levelet ír az irányító hatóság vezetőjének annak érdekében, hogy a hatóság minél hamarabb kiírja a pályázatokat. A két szövetség a programok lebonyolítására közös konzorciumot hoz létre.

Ne legyenek átfedések a programok között, hangzott el a második napirendi pont keretében. Mindkét szervezet elkészítette már a jövő évi programtervezetét, s ezek egyeztetése után körvonalazódott, hogy hat jelentős közös eseményre kerülhet sor 2011-ben. A SZIE januárban továbbképzési programot indít Gödöllőn, mégpedig a MAHAL szervezésében. A MASZ februárban, Debrecenben tart szakmai fórumot. A HAKI (MASZ) jövőre májusban tartja a HAKI Napok rendezvénysorozatát. Június végén a MAHAL továbbra is jelen lesz a Bajai Népünnepélyen, míg szeptemberben a MASZ Szegedre hív össze egy szakmai fórumot. Október elején Dinnyésen rendez meg a tagi fórumot a MAHAL. Természetesen mindkét szövetségnek lesznek saját programjai is, de a halfőző versenyek szervezését, rendezését a MAHAL végzi.

A harmadik napirendi pont keretében a két szervezet vezetése egyetértett abban, hogy a MAHAL mellé a MASZ is csatlakozzon a FEAP munkájához. A költségek (tagdíj, utazás stb.) megfelelésével a két szervezet együtt képviseli a magyar halászati ágazatot az Európai Akvakultúra Termelők Szövetségében.

A negyedik napirendi pontban már élesebb vita folyt. A MASZ elnöke, Váradi László – aki év évéig a tagozat elnöke is – korábbi levelében azt javasolta, hogy a Pontytenyésztő Tagozat érdekképviselőtől független szervezetként működjön tovább. Ezt a MAHAL tagozata elvetette, mondván, hogy a jelenlegi jogi státuszon nem kívának változtatni, mert ez gyengíthetné a haltenyésztés egyébként sem stabil szerepét a hazai állattenyésztési struktúrán belül. De miután a HAKI kilépett a régi szövetségből, ez új helyzetet teremtett a tagozati működést illetően, ezért a MAHAL részéről Major Dezső tesz javaslatot a jövőbeni működéssel kapcsolatban.

Az ötödik napirendi pontban eldőlt, hogy a MASZ nem kíván önállóan megjeleníteni a Halászati Lapokban. A MASZ tudomásul vette, hogy a lap a MAHAL-é. De miután a havonta megjelenő újság eddig is a magyar halászság egészének érdekeit jelenítette meg, ezen a helyzeten sem lesz változás. A lapban továbbra is tudósítanak a MASZ eseményeiről, az új szövetség tagjainak a munkájáról.

A hatodik napirendi pont a „Fehér Könyv” megjelentetését taglalta. A MAHAL továbbra is ragaszkodik a maga kiadványához, ám nem zárkoztak el az elől a javaslat elől, hogy egy másik évkönyv is szülessen, mégpedig „A magyar halászat évkönyve” címmel. Ebben a kiadványban országos szintű adatok jelennek meg az ágazatról, mégpedig a két szervezet közös szerkesztésében. Ennek érdekében létrejön egy közös szerkesztőbizottság is.

Az egyebek napirendi pont keretében Váradi László arról tájékoztatót, hogy még az idén szervez egy rendezvényt az Európai Parlament, amelyen azt vitatják meg, hogyan járulhat hozzá az akvakultúra az élelmiszerellátás biztonságához Európa-

pában. Ezen a fórumon Váradi László előadóként is jelen lesz, s az édesvízi akvakultúra jelentőségéről tart előadást. Az elnök megjegyezte, hogy fontos lenne, ha a két szövetség az európai parlamenti képviselőket megnyerné az édesvízi akvakultúra melletti lobbizásához, különös tekintettel a tógazdaságok helyzetének javítására.

H. Gy.

Válassza
ÚJ keresztfélèves
HALÁSZATI
SZAKMÉRNÖKI
képzésünket!

FELVÉTELI
2011. január 20-áig!

www.mtk.nyeme.hu
Tel.: 06-96-566-607

Nyugat-magyarországi
Egyetem
Mezőgazdaság-
és Élelmiszertudományi Kar
MOSONMAGYARÓVÁR

A viza, a királyok hala

Újabb vizákat telepítettek a magyar halászok a Dunába. A november 3-i eseményre Ercsiben került sor, ahol Szilágyi Gáborral, a Győri Előre Htsz ügyvezető elnökével, a telepítés egyik kezdeményezőjével, szereplőjével beszélgettünk. A győri cég mellett a Közép-Dunai Halászati Kft. (ügyvezető igazgatója Szilágyi István) és a Rideg és Rideg Kft. (Rideg Árpád az ügyvezetője) is tevékenyen részt vett a munkában. A telepítést megtekintette Szabó Tamás, Ercsi polgármestere is.

A fogási naplók is igazolják, hogy a viza – amely a Duna őshonos hala – az utóbbi évtizedekben eltűnt a folyó magyarországi szakaszából. Ennek nagy részben az az oka, hogy a Vaskapunál megépített zsiliprendszer elzárja az utat az ivni igyekvő halak elől. A viza akár zárt körülmények között ivaréreségig nevelhető, nem igényli a tengervizet a növekedéshez, szaporodni pedig egyébként is a Duna hazai szakaszához vándorolt. Ezért gondolták úgy a telepítést végrehajtó cégek szakemberei, hogy a viza képes megmaradni, normális életet élni a Dunában is. Ugyanakkor figyelemfelkeltésnek is szánták az eseményt arra vonatkozóan, hogy Európa legnagyobb folyóján biztosítsák a halak számára az átjárhatóságot.

Szilágyi Gábor úgy véli, hogy bár a folyók medre folyamatosan változik, mégis lesznek ívsra alkalmas helyek. Erre a Tisza a legjobb példa, ahol évenként átrendeződnek a zátonyok a mély részekben, de a hal megtalálja a maga helyét. Az már más kérdés, hogy az ember megtalálja-e azt a közeget, ahol a hal jól érzi magát. A telepített vizákat megjelölték, így a visszafogáskor olyan információkhoz jutnak, amelyek újabb segítséget adnak a szakembereknek a további telepítésekhez. A most telepített vizák már olyan méretűek, amelyeket a kormorán sem tud könnyen kihalszni, megenni. A Duna vízminősége pedig sokat javult az elmúlt évtizedekben. A vizák mellett kecséget is hoztak a telepítők, mégpedig az összehasonlítás okán. A halak egyidősök, de a méretük különbözősége is igazolja – a viza ötször nagyobbra nőtt, mint a kecsége – a viza növekedési erélyét.

– A viza visszatelepítésének van létjogosultsága –

jelentette ki az ügyvezető elnök. – Nagyobb létszám behelyezését mindenképpen szeretnék próbatelepítésekkel, megjelölt halakkal megalapozni. Ezt a közeljövőben kiegészítjük néhány rádiójeladóval ellátott hallal is, amelyek mozgását a vízügyi igazgatóságok kollégái fogják ellenőrizni és figyelemmel kíséreni.

A viza rendkívül értékes halfaj. A magyar történelemben a királyok halának nevezték, a halászata mindig is királyi privilégium volt. A kifogott vizák sorsáról csak a királyi palota dönthetett. A bécsi palotába ajándékként jutott el a szákmány. Nem volt a halnak olyan része, amit ne hasznosítottak volna. Az ikrája volt a legértékesebb, de a nagy méretű halak úszóhólyagját a királyi várak, kastélyok ablakainak takarásához (üveg helyett) használták. A

Szilágyi Gábor

XV–XVII. században nem volt ritka az ezer kilogrammos példány sem.

Az anyaállatokat Romániában fogták ki, Rideg Árpád is ott szaporította a vizát és nevelte az ivadékat egy román kolléga segítségével. A telepítés tehát nemzetközi összefogás eredménye, s Pannonhalmi Miklós segítségével szélesebb körű összefogást szorgalmaznak. Az ezredforduló évében alapította a Viza 2020 Kft.-t, ami mutatja a célt, nevezetesen: 2020-ra legyen fogható méretű viza a Dunában. Néhány év alatt 20–30 kilogrammos példányok úszhatnak már a folyóban, s 15 év alatt a száz kilogrammot is meghaladja a fejlett példányok súlya, amelyek már ivarérettek. Nehéz egyébként a viza életkorát pontosan behatárolni. Találtak már száz éves pontyot is, és a viza ennél hosszabb ideig is él, persze csak ha hagyják őket élni. A visszafogás csak azt a célt szolgálja, hogy az információkat begyűjtsék, aztán visszengedik a halat a folyóba. Szerencsére horgászási tilalom is védi a telepített halakat, így van remény, hogy ezek az értékes halak nem tűnnek el ismét. A viza mindenevő. Amíg a mesterséges környezetben felnevelik, addig száraz táppal etetik, így biztosítva az optimális körülményeket, a szükséges tápanyagot. A nagyobb méretűeket már ragadozóknak is nevezhetjük, mert zömében hallal, illetve mindenféle talajlakóval is táplálkoznak, amit a száj kialakítása is jelez.

A novemberi telepítés költségeit a cégek állták, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. a haljelölésben segített. A nagyobb mennyiség telepítése állami segítség nélkül aligha képzelhető el. Ezért is keresik azokat a forrásokat, amelyekkel a program eredményesen folytatódhat és zárulhat. Több tízmillió forintra van szükség a telepítések végrehajtásához, amit egy-egy cég nem tud megfinanszírozni. Csak példaként említjük: a román kormány a viza visszatelepítésére évente félmillió eurót költ.

H. Gy.

Ercsiben fogták ki ezt a vizát 1955-ben

Nyitás a világ felé

A FAO támogatásával elkészült egy honlap, amelyen a magyar halászság legfontosabb adatai, információi olvashatók. Woynarovich András szaktanácsadó, a honlap egyik készítője joggal tartja fontosnak, hogy az ágazat szereplői is megmutassák magukat, tevékenységi körüket, hiszen ez nem csupán megjelenési lehetőség a hazai és nemzetközi nagyközönség előtt, hanem a partner- és üzleti kapcsolatok bővítését is elősegítheti. A honlapról beszélgettünk a szaktanácsadóval.

A beszélgetést messzebről indítottuk: a Woynarovich név ugyanis a világ sok pontján ismert, elismert a halas berkekben. *Woynarovich Elek* professzor, vagy ahogy idehaza mindenki hívja, Lexi bácsi több kontinensen is nagyot alkotott a múlt század '60-as éveitől kezdődően, mint a FAO, az Agrober-Agroinvest, a perui FONDEPES vagy a bolíviai MOHOX szakértője. De valljuk be, nemzetközi hírnevét hazai munkája és elhivatott hozzáállása alapozta meg. Külön öröm, hogy most november 14-én jó egészségben tölthette be a 95. életévét, amelyhez ez úton is szívóból gratulálunk, és további alkotó éveket kívánunk!

Andrást nem „nyomasztja” édesapja munkássága, hírneve, hanem örül, hogy még ma is – főként az idősebb generáció – azonnal megkérdezik, hogy mi köze van Woynarovich Elekhez. A legfontosabb azonban az, hogy aki valaha is együtt dolgozott Lexi bácsival vagy a tanítványa volt, megtanulhatott tőle egy olyan szakmai hozzáállást, munkamódszert és stílust, amellyel később ő maga is sikert érhetett el. Itthon és külföldön is vannak ma már széles körben ismert és elismert tanítványai, akik meghatározói lettek a halászat, a haltenyésztés és a hidrobiológia kutatásának és gyakorlati alkalmazásának.

Szakújságíróként úgy gondolom, hogy András is azok táborába sorolhatjuk, akik a maguk területén nagyot alkottak.

Meg kellett tanulni ebben az új környezetben, hogy a kemény, elhivatott munka, a megbízhatóság és az egymásba vetett bizalom az, ami előbbre viszi a saját karriert, egzisztenciát – de csak akkor, ha a hazai viszonyokra vetítve az egész ágazat sikeres, jelentette ki *Woynarovich András*. – Csak és kizárólag úgy lehet az egyéni érvényesülést hosszú távon megalapozni, ha a körülötte lévő ágazat szereplőinek is jól megy. Különbösen el kell menni, nincs szükség szaktanácsadóra. Ha egy ágazat nem jól működik, akkor annak a termékeit és szolgáltatásait sem kedvelik az emberek.

A most elkészült honlapnak tehát több funkciója is van. Azt látni a világ más, fejlettebb országaiban, hogy mindenütt van a halászságnak, haltermelőknél és horgászoknak egy olyan központi honlapja, ahol

minden fontos információt beszerezhetünk az ágazatról. Ez nem azt jelenti, hogy ez a honlapja az egyes intézményeknek, intézeteknek, vállalkozásoknak, szövetségeknek, hanem olyan portál, kirakat, ahonnan pillanatok alatt el lehet érni azokat az információkat, amelyeket az ágazat szereplői fontosnak tartanak. Vajon mi lenne fontosabb, mint maga az ágazat szereplői, akiknek a léte és kenyere függ attól, hogy az ágazat hogyan prosperál? A honlap is ezt a célt szolgálja, s úgy készítették el *ifj. Papócsi Lászlóval*, aki a Gödöllői Agrár Központnál dolgozik, hogy magyar és angol nyelven is elérhetik az igény szerint bővíthető információkat. Ezek között az információk között kiemelt szerepe van az elektronikus névjegykártyáknak, amiket nagyon sok fontos gyakorlati szempont szerint lehet megtalálni és kiválasztani. Megtalálható például, hogy ki foglalkozik haltermeléssel, halveszaporítással, ivadékkal, vagy ki milyen halakat termel. De meg lehet találni azokat is, akik horgászatással, horgászturizmussal foglalkoznak. Itt lehet rátalálni az ágazatirányításban, a szakoktatásban és kutatásban részt vevő intézményekre és szakemberekre is, feltéve, hogy az elektronikus névjegykártyájuk szerepel itt. Vagyis minden olyan információ elérhető, amely a kapcsolatfelvételt segíti. S nem csupán a nagy gazdaságok, hanem a kisebb termelők is egyenlő eséllyel elérhetők, mégpedig akár regionális, megyei megosztásban. Tehát érdemes elfogadni, hogy a honlap annál sikeresebb, minél több ágazati szereplő megtalálható rajta, mert így érdemes odakattintani és halat, szolgáltatást vagy szaktanácsadást keresni ott, vagy csak egyszerűen megtalálni egy aktuális telefonszámot, email címet vagy honlapot. Sokszor azon múlik egy üzlet vagy megbízás létrejötte, hogy kit lehet gyorsan és könnyen elérni. Ma már, aki után kutatni kell, az hátrányba kerül. Ugyanez vonatkozik az egész ágazatra. A honlap ebben tud segíteni. Érdemes tehát minden ágazati szereplőnek élni az ingyenes lehetőséggel, feliratkozni és használni ezt a honlapot, amely ezen a weboldalon érhető el: www.agrowebcee.net/awhu/fin/.

H. Gy.

Halás sikerek a SZIE Tudományos Diákköri konferenciáján

Minden év novemberében megrendezik a Szent István Egyetemen a Tudományos Diákköri Konferenciát, melyen az egyetem különböző szervezeti egységeinek kutatási tevékenységébe bekapcsolódó hallgatók méretetnek meg. A Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Halmazdálkodási Tanszéke évek óta önálló Halmazdálkodási Szekciót indít, melyben 6–10 halas hallgató 10–12 percen mutatja be egy tudományos bizottság előtt a kutatási tevékenységét. A bizottság az elért tudományos eredményeken túl értékeli többek között a hallgatók vitakészségét, szakmai felkészültségét, tárgyi tudását, az előadás felépítését stb. Az idei évben a Halas Szekcióban 11 dolgozat került bemutatásra, mely előadások igen széles területet öleltek fel: a balatoni angolnától kezdve a vízimadarak kártételén, az elfolyóvizek vízminőségén át, az alarmferomonokig.

Önmagáért beszél, hogy a karon az 53 bemutatott dolgozatból 15 a Halmazdálkodási Tanszék gondozásában készült. Ez azt jelenti, hogy az elkészült pályaművek 28%-a valamilyen halas vonatkozású témát érintett.

A szakmai zsűri (elnök: *Dr. Urbányi Béla* (SZIE), tagok: *Dr. Székely Csaba* (MTA-AOTKI), *Dr. Szathmári László* (NYME), *Dr. Szabó Tamás* (SZIE), *Szabó Róbert* (Óko 2000 Vállalkozás, titkár: *Dr. Bokor Zoltán* (SZIE)) számára komoly kihívást jelentett a különböző, rendkívül színvonalas előadások összehasonlítása és végső sorrendjének felállítása, de végül megszületett az eredmény:

1. helyezett: *Ács Bernadett*: A balatoni angolna állomány állapota, biológiai hatása és jövője (konzulens: *Dr. Müller Tamás* és *Dr. Szeczár András*)

2. helyezett: *Gazi Gyöngyi*: Krónikus fluorid-kezelés hatásának vizsgálata a zebradánió (*Danio rerio*) szív működésére elektrokardiográfia segítségével (konzulens: *Kovács Róbert* és *Csenki Zsolt*)

3. helyezett: *Fodor Ferenc*: Intenzív termelés-takarmányozási rendszer kialakítása a hazai pontynevelésben (Konzulensek: *Dr. Bokor Zoltán* és *Dr. Hegyi Árpád*)

Az első három helyezésen kívül számos különdíjat osztottak ki, többek között a Fish-Coop Kft, a Halász Kft. (Szajol), a Győri „Előre” HTSZ és a Halmazdálkodási Tanszék által felajánlott különdíjait.

A díjkiosztó rendezvényen minden évben kiosztják a „Kari Tudományos Munkáért Kitüntetés”, melyet idén *Dr. Urbányi Béla* tanszékvezető, egyetemi docens kapott meg.

Dr. Bokor Zoltán – Dr. Urbányi Béla

Újra víziállat-egészségügyi tanfolyam

Dr. Orosz Sándor, a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetségének (MAHAL) igazgatója nyitotta meg november 26-án a Griff Hotel különtermében megrendezett víziállat-egészségügyi tanfolyamot. Az újabb tanfolyam megtartására azért volt szükség, mert a tagoknál újabb és újabb igények mutatkoztak az oklevél megszerzésére. A tanfolyamon 19 hallgató vett részt, a tananyagot Dr. Ózsvári László, a SZIE ÁTK tanszék-vezető egyetemi docense és Dr. Csaba György ismertette.

Külön öröm, hogy a terem megtelt, kezdte mondandóját az igazgató. Eredetileg a szövetség tanácstermébe tervezték a tanfolyam megtartását, mivel kisebb létszámmal számoltak az előzetes jelek alapján, de a bejelentkezések számát látva új helyszínt kellett választani, a Griff Hotelben pedig megfelelő feltételeket biztosítottak. S az is jó dolog, hogy ekkora az érdeklődés a tanfolyam iránt.

Speciális képzésről van szó, mondta Orosz Sándor. A víziállat-egészségügyről szóló jogszabály lehetővé tette, hogy ne pusztán az állatorvos, hanem megfelelő halászati szakmiserettel rendelkező nem állatorvos kollégák is elláthassák a víziállat-egészségügyi feladatokat a cégeknél. A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal kapta az ezzel kapcsolatos képzési feladatot, s megállapodás alapján a szövetséggel közösen szervezi a tanfolyamokat. Az első tanfolyamokat tavaly tartották, s a mostani rendezvényt kétszáz fölé emelkedhet az e tanfolyamokon sikeres vizsgát tett szakemberek száma. Ők részeseivé váltak e na-

gyon fontos rendszernek, a magyar halászati ágazat egy fontos részrendszerének, amit víziállat-egészségügyi felügyeleti rendszernek hívnak.

Az igazgató a megnyitójában is hangsúlyozta a felelősség kérdését. Az e tanfolyamon sikeresen vizsgázó résztvevőknek a megszerzett jogosítványukkal felelősen kell eljárniuk, hiszen a víziállat-egészségügyi felügyeleti rendszer azt hivatott biztosítani, hogy a magyarországi halállományok védve legyenek az egészségügyi állapotukat veszélyeztető kórokozók szemben. Másik oldalról azt a gazdaságilag is értelmezhető érdeket szolgálja ki ez a rendszer, hogy a védetség biztosításán keresztül védjük a magyar piacot és bővítjük a külpiaji megjelenés lehetőségeit. Maga a rendszer egyébként a vírusmentesség tanúsításának egyik nélkülözhetetlen eleme. Két programja van Magyarországnak: a koi-herpeszvírus-, illetve a tavaszi virémia-mentesítési program. Mindkettő elsősorban a pontytenyésztő gazdák érdekeit hivatott szolgálni, s mindaddig szük-

ség van ezekre a programokra, ameddig Magyarországon a ponty ekkora súllyal van jelen a halgazdálkodásban, mint a jelenlegi (a termelés 70 százalékát teszi ki).

A magyar és az ír koi-herpeszvírus-mentességi programot Brüsszel jóváhagyta, így idehaza is folyik már a program végrehajtása. A bejelentett programnak megfelelően Magyarországon kötelező vírusvizsgálati rendszer működik. Ez azt jelenti, hogy minden tógazdaság, ahol ponttyal foglalkoznak, köteles évente legalább egyszer vizsgálatot végeztetni koi-herpeszvírusra és tavaszi virémiára. Az országhatár melletti, ún. védőövezetben lévő tógazdaságok pedig évente kétszer kötelesek ugyanezt a vizsgálatot elvégeztetni. A természetes vizeken monitorozó vírusvizsgálat folyik, és a védőzónában lévő természetes vizeken ugyanennek a duplázott változata érvényesül. Ha ez a vizsgálati sor azt igazolja, hogy a koi-herpeszvírus nincs jelen, akkor Magyarországot mentesnek fogják nyilvánítani. De már a program időszakában is élnek azok a behozatali korlátozások, amelyek akkor lesznek érvényesek, ha megkapjuk a mentességet.

A puffer zónában lévő tógazdaságok és természetes vizek kezelői joggal mondják, hogy a náluk jelentkező magasabb költségeket nem ártana az ágazat szereplői között megosztani. A szövetség közgyűlése – a program brüsszelei bejelentése előtt – határozatban rögzítette, hogy a program végrehajtásával járó költségeket a szakma állja. Az akkori költségek és a mostani vizsgálati költségek között azonban feltűnő az aránytalanság, a szorzó többszörös, ezért az új helyzetben jogos a felvetés, hiszen az ágazat egészéért vállalja egy-egy gazdaság a plusz költségeket. Az igazgató szerint újabb megbeszélésekre van szükség, s új egyezséget kell kialakítani a szövetség tag-sága között. A HOP még meg nem nyílt programjaiban egyébként adott az elvi lehetőség a vizsgálati összegek támogatására.

A FEAP legutóbbi ülésén egy német állatorvos azzal vádolta meg a magyarokat, hogy egy magyar szállítmányban, egy angoliai laboratórium talált koi-herpeszvírust. A magyar küldöttség, a szövetség elnöke, Dr. Németh István természetesen visszautasította ezeket a vádakokat, mivel nálunk a mentességi program az EU előírásai szerint folyik. A program csak az országhatáron belül ró ránk kötelezettségeket, amit ha teljesítünk, az EU-n belül mindenkinek tiszteletben kell tartania. Szállítmányaink országon kívüli vizsgálatára semmiféle kötelezettségünk nincs, és ilyen elő sem írható. Az igazgató ismételtlen leszögezte: Magyarországon nincs koi-herpeszvírus.

H. Gy.

Kari Tudományos Munkáért Kitüntetés

Dr. Urbányi Béla a gödöllői Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezet-tudományi Kar, Környezet és Tájgazdálkodási Intézet Halgazdálkodási Tanszékének vezetője, idén a SZIE MKK Tudományos Diákköri Konferenciájának keretén belül elnyerte a „Kari Tudományos Munkáért Kitüntetés”. Az ezredfordulón alapított díjat Dr. Horváth László (2001) professzor után már a második halas kapta meg a Karon, mely jól jelezi az idén 10 éves Halgazdálkodási Tanszék kiemelt kutatói és utánpótlás nevelői aktivitását.

Urbányi Béla évek óta aktívan segíti a hallgatókat TDK- és diplomamunkájuk elkészítésében, többüket indított el a tudományos munkásságuk életútjára. A 2005 óta tanszékvezetőként munkálkodó 39 éves egyetemi docens mindig kiemelt figyelmet fordít és fordított a Halgazdálkodási Tanszék és a halas ágazat kutatói utánpótlás nevelésére. Volt tanítványi

közül többen is a gyakorlatban helyezkedtek el, de vannak, akik a hazai és külföldi szakigazgatásban és vagy a kutatás/oktatás területén viszik tovább a gödöllői halasok hírnevét. Nagy lendülettel vágott bele a Horváth László által 2000-ben alapított Halgazdálkodási Tanszék irányításának, megőrizve nagy elődjének útmutatását, mely alapján továbbra is az ágazatban szereplő vállalkozásokkal együttműködve alakítja a Tanszék oktatási és kutatási irányvonalait, melyben azért helyet kapnak egyéb tudományterületek is. Á mai embert próbáló világban munkájával és vezetésével közel 30 kollégának teremtvén évről-évre megélhetési lehetőséget.

Azonban Urbányi Béla sosem felejtkezett el róla, hogy egy egyetemi tanszéknek minden erejével a hallgatókat kell szolgálni, ennek a filozófiának az eredménye a most kapott kitüntetés is. Gratulálunk!

Dr. Bokor Zoltán

Tudósítás a FEAP- és ACFA-ülésekről

Zsúfoltra sikeredett október második fele halászati konferenciák tekintetében. Október 22–23-án rendezték a FEAP (Európai Akvakultúra Szövetség) elnöki ülését Máltán, majd 27-én tartották a soron következő ACFA (Akvakultúra és Halászati Tanácsadó Testület) ülést Brüsszelben. Ez utóbbi ülésen mint FEAP-képviselő vehettem részt, a máltai konferencián viszont szokás szerint ketten képviseltük a magyar érdekeket Dr. Németh Istvánval, a MAHAL elnökével.

Az időjárásra ezúttal sem lehetett panasz, igazán kellemes, 20–22 fokos, napos idő várt bennünket Máltán, ahol a sziget egyik legszebb fekvésű szállodájában került megrendezésre a két napos konferencia. Sajnos Málta egyéb nevezetességeiből nem nagyon láttunk semmit, hiszen egy rövid esti sétahajózástól eltekintve szinte ki sem léptünk a szálloda kapuján a két nap alatt. Ezúttal nem volt szakmai kirándulás sem, pedig igen érdekes lett volna személyesen látni egy máltai tonhal telepet.

A konferencia napirendje feszített volt, mindkét nap rengeteg tárgyalni való téma akadt, bár a magyar szempontból fontosabb kérdések inkább az Édesvízi Bizottság ülésén kerültek elő. Ez volt a bizottság történetének leghosszabb ülése, részben azért, mert ez volt az első alkalom, hogy a toktermelők is képviseltették magukat.

A napirendet szokás szerint a tógazdasági termelők jelentéseivel kezdtük, ahol a csehek beszámoltak, hogy mind a termelés, mind pedig az árak tekintetében stagnálás figyelhető meg náluk. Csehországban is komoly gondot jelent a kormorán kártétele, valamint egyre nagyobb probléma a vidra és a hód károkozása is.

Németországban más a helyzet, ott egyre kisebb termelési volumenről beszélhetünk, hiszen a fent említett károk mellett komoly veszteséget okoz a KHV (koherpeszvírus) is. Ennek ellenére – vagy épp emiatt – a német delegáció ismét felvetette, hogy a betegség kerüljön le a kötelezően bejelentendő betegségek listájáról, arra hivatkozva, hogy Európában úgyis minden állomány fertőzött és a legtöbb helyen már kimutatható az immunitás. Magyarországon azonban pont azon dolgozunk, hogy az országot elfogadják, mint KHV-mentes régiót. Ezért a bizottság nem is hozott semmilyen határozatot ezzel kapcsolatban, abban maradtunk a német kollégával, hogy az ügy további vizsgálatokat és tárgyalást igényel. Már az ülés után derült ki számomra, hogy a látszat ellenére a német pontytermelők között sincs egyetértés a KHV-t illetően.

Franciaországban ugyan nem okoz gondot a KHV, a kormorán azonban folyamatosan gyéríti a pontyos tógazdaságokat, és itt nem csak a halállományról van szó, hanem arról, hogy egyre több haltermelő hagy fel

végleg a munkával, mert egyszerűen nem éri meg nekik anyagilag. További érdekesség, hogy a francia tógazdaságokban mostantól tilos amúrt tartani. A természetvédők arra hivatkoznak, hogy az nem őshonos halfaj, és annak ellenére, hogy már évtizedek óta jelen van az országban, mostantól komoly szankciókra számíthat, akinél amúrt találnak a hálóban lehalászáskor.

Hollandiában továbbra is gondot okoz az angolna kiültása a szupermarketláncokból, valamint az olcsó pangasius-import, melyhez gyakran párosul a fogyasztókat megtévesztő reklám is.

Végül szó esett az európai toktermelésről is, melynek nagyobb részét a kaviár céljából tenyésztett tokok teszik ki, főleg francia és olasz gazdaságokban. Számos problémával küzdenek, ezek közül a legjelentősebb a ka-

viár-kereslet csökkenése, ami leginkább a gazdasági válsággal magyarázható.

Meg kell még említeni, hogy a tavaszi FEAP-ülésen említett megkereséssel kapcsolatban, mely egy európai szintű, a kormorán-problémával foglalkozó tanácsadó testületre vonatkozott, sajnos nem történt semmilyen előrelépés. Kértük a FEAP-titkárságot, hogy nézzenek utána, hol tart az ügy.

Az ACFA-ülés Brüsszelben csak egy napos volt, melyet az egyik kormányzati épületben tartottak. A napirendi pontok közvetlenül nem érintették a magyar pontyos tógazdaságok problémakörét. Halegészségügyi tekintetben azonban szóba került az anisakis nevű parazitás fertőzés kérdése, mely közvetve érinthet minket is. Az EFSA (Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal) előterjesztése szerint a fertőzés veszélye miatt nem lehetne mást csak és kizárólag előre fagyasztott nyers hal termékeket forgalomba hozni (beleértve a marinált termékeket is), ugyanakkor semmilyen bizonyíték nem szolgál arra, hogy a tenyésztett halakban is előfordul a betegség. Ezért az ACFA felszólította az illetékes hivatalt, hogy körültekintőbb vizsgálatok nélkül máskor ne terjesszen elő hasonló dokumentumokat.

Ifj. Lévai Ferenc

Magyar Halasok Sportnapja!

Ötödik magyar Halas Kispályás Focibajnokság!

2010. január 28-án (pénteken) a gödöllői Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Halgazdálkodási Tanszékének szervezésében megrendezésre kerül az ötödik magyar halas kispályás focibajnokság. Minden hazai halgazdálkodással, halfeldolgozással, halkereskedelemmel, halas kutatással foglalkozó vállalkozás, intézmény, stb. nevezhet eme hazánkban ezidáig egyedülálló sporteseményre. A halászléfőzéssel, ill. különböző halas termékek bemutatásával, kóstoltatásával egybekötött rendezvényre olyan halas cégek jelentkezését is várjuk, akik a sportolás mellett/helyett a gasztronómiai paletta szélesítésében is szívesen részt vennének. A tornán lehetőség van arra, hogy két vagy több gazdaság összeálljon és közös csapatot indítsanak.

Jelentkezési határidő január 17. (hétfő), 16:00.

A jelentkezéshez szükséges:

– az emailben elkérhető nevezési lap kitöltése és visszajuttatása elektronikus formában a bokor.zoltan@mkk.szie.hu email címre (innen lehet kérni is)

– a 40 000 forintos nevezési díj befizetése az Állattenyésztés Tudományok Fejlesztéséért Alapítvány számlájára: 10700196–27559105–51100005, Foci nevezés feltüntetésével.

– az évek során tapasztalt nagy érdeklődésre való tekintettel, az első 8 csapat nevezését tudjuk elfogadni

– a csapatokat kérjük úgy összeállítani, hogy a pályán egyszerre csak 1 20 év alatti játékos lehet, továbbá hivatalos játékengedéllyel rendelkező játékos nevezését nem tudjuk elfogadni.

– csak azon játékosok nevezését tudjuk elfogadni, akik munkaügyi törzslapja (tasak) megérkezik hozzánk a nevezési határidőig, továbbá legalább három hónapja a cég alkalmazásában állnak. A korábbi években résztvevő csapatok esetében, csak az új csapattag munkaügyi törzslapját szükséges eljuttatni a szervezőkhöz.

A nevezés, illetve a torna részleteiről további információ kapható Dr. Urbányi Bélától (urbanyi.bela@mkk.szie.hu), Dr. Bokor Zoltántól (bokor.zoltan@mkk.szie.hu) vagy Kotrik Lászlótól (kotrik.laszlo@mkk.szie.hu) a megjelölt email címen vagy a 06-28-522-000/2319 mellékküldetéses számon

Dr. Urbányi Béla – Dr. Bokor Zoltán

**Egy ország
személyes
ismerőse**

MAGYAR TAKARÉK

A hazai bank

www.magyardakarek.hu

A Magyar Takarék az a bank, ahol ország-
szerte 1800 fiók munkatársai és ügyfelei
néven szólítják egymást, és a szónak ereje
van. A rugalmas pénzügyi szolgáltatások és
a személyes ismertség nyújtják azt, amit Ön
egy pénzintézettől elvár.

www.magyardakarek.hu